

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Welfzer, Sibiu

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ară 12 bani
 a treia-ară 10 bani.

Verbuare în Sârbia.

Bătrânii noștri își vor aduce aminte, că odinioară cătanele pentru oastea împărătească să prindeau cu funia (adecă cu sila și apoi erau legați cu funia), iar un alt mijloc de-a aduna cătane era »verbuncul«, adecă tinerii erau ademeniți ca să între de voie bună în oaste,

ceea-ce în limba noastră putem să zicem: prin verbuare. Câteva cătane mergeau pe sate și pe la târguri și însoțiți de lăutari, între cântece și imbiare de beatură, ademeneau pe feciori să se înroleze în armată. De atunci ne-a rămas între altele, cântecul vechiu:

Haidați fărtați la cătane
 Să mâncăm pită și carne!

Acum în Sârbia, pe lângă miliția regulată, să verbuiază pentru războiu tinerii, ca la noi odinioară, ademenindu-se a lua arme de voie bună.

10872/908 sz. — btö.

Ö Felsége a Király nevében!

A kolozsvári kir. törvényszék mint esküdt-biroság Kerekes János törvényszéki bíró elnökele alatt Kocsi Andor és Dr. Huszár Kálmán kir. törvényszéki bírák, valamint Dr. Szeszták Lajos joggyakornok mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett a vádtanácsnak 1908 évi 7634 sz. a. kelt vádhatározatában — a kir. ügyészségnek 1908 évi 4231 sz. a. kelt vádiratában — Moldován Szilveszter vádlott ellen nyomtatvány útján elkövetett izgatás vétsége miatt foglalt vád fölött — a kir. törvényszék mint esküdt-biroságnak 1908 évi 7634 sz. a. kelt végzése folytán Dr. Szölöy Jenő, kir. ügyész mint közvádlónak, vádlottnak és Dr. Morariu István ügyvéd mint védőnek jelenlétében 1908 évi szeptember hó 24-én Kolozsvárt megtartott nyilvános főtárgyalás alapján, a vád és védelem meghallgatása után következőleg

Itélt:

A kolozsvári kir. törvényszék mint esküdt-biroság Moldován Szilveszter vádlottat, a ki tordaeberggyi születésű, nagyzebeni lakos, 47 éves, gör. kel. vallású, özvegy, egy gyermek atyja, vagyontalan, lapszerkesztő, — miután az esküdtek a következő I. főkérdésre: »Bűnös-e Moldován Szilveszter vádlott mint szerző abban, hogy a Nagy Szebenben megjelenő »Foaia Poporului« című politikai heti lapnak 1907 december 1-én megjelent 47 számában »Cu ce suntem datori urmasilor« című cikknek a Kolozsvári kir. ügyészségnek 4231/908 k. ü. sz. vádiratában megjelölt kitételeivel a román és tót nemzetiséget a magyar nemzetiség ellen gyűlöltre izgatva? Igen-e vagy nem? 7-nél több szavazattal igennel felelték, biroilag és bűnösnek mondja ki a Btk. 172 §. 2 bekezdésébe ütköző izgatás vétségében s ezért a hivatkozott Btk. 172 §. 2. bek. alapján 4 (négy) hónapi államfogházra mint fő, — és az 1892: XXVII t. c.-ben meghatározott cziokra fordítandó, az ítélet jogerőre emelkedéséről számított 15 nap alatt a Kolozsvári kir. ügyészséghez végrehajtás terve mellett befizetendő s behajthatatlanság esetére a Btk. 53. §. alapján további 20 (husz) napi államfogházra átváltotatandó 400 (négy száz) korona pénzbüntetésre, mint mellék büntetésre ítéli.

Elmarasztalja az addig felmerjűt 6 K 25 fill. valamint az ezután felmerülő bünygi költségek hordozá.ában, melyeket azonban az 1890: 43 t. c. 4 §. alapján egyelőre behajthatatlanoknak nyilvánít.

Az ítéletnek a »Foaia Poporului« című politikai hetilapban — jogerőre emelkedés után való közzétételét elrendeli s a közzétételre e lap kiadóját az 1848: XVII t. cz. 35 §-ban irt következmények terhe mellett kötelezi:

Indokok:

Vádlott bűnösségének bírói megállapítása az esküdtek határozatán alapszik.

A büntetés mértékének kiszabásánál enyhítő körülményként figyelembe vétettek vádlott családi állapota, ellenben súlyosító körülményként, vádlott büntetett előélete s főként az, hogy hason bűnselekményért már büntetve volt s ezekre tekintettel a rendelkező részben irt büntetés, mint a cselekmény súlyával arányos, kiszabandó volt.

A bünygi költségekre vonatkozó intézkedés a Bp. 480 §-ára illetve az 1890: 43 t. c. 4 §-án, az ítélet közzétételének elrendelése az 1848: XVII t. c. 35 §-án illetve a Bp. 574 §-án alapszik.

A kolozsvári kir. törvényszék mint esküdt-biroságnak 1908 évi szeptember 21-én tartott nyilvános üléséből.

br. Rudnyánsky
elnök.Zsakál
jegyző.

Másolat hite'elül:

Kolozsvárt, 1909 évi márczius hó 20. án.

Baumann Albert
kir. ügyészségi kiadó.

Szám. 1178. B. 1909.

Ö Felsége a Király nevében!

A m. kir. Curia nyomtatvány útján elkövetett vétsége miatt vádol: Moldován Szilveszter elleni bűnperben a melyben a kolozsvári kir. törvényszék, mint esküdt-biroság,

1908 évi Szeptember hó 24-ik napján 10372 sz. a. itélt, a vádlottnak és védőjének ez ítélet ellen közbevetett semmiségi panaszát 1909 évi Február hó 17-ik napján tartott nyilvános tárgyaláson bírálat alá vevén, a koronaügyésznek meghallgatása után következő végzést hozott:

A semmiségi panasz elutasítottatik.

Indokok:

Vádlott és védője a Bp. 385§. 1. a., pontjára hivatkozással az indokolás szerint azért jelentettek semmiségi panaszt, mert az egyenes felhívás tényálladáki elemének hiányában a Btk 172§. második bekezdésébe ütköző vétség nem állapítható meg.

A panasz alaptalan, mert az egyenes felhívás nem tényálladáki eleme a szóban levő bűnselekménynek, a mennyiben a Btk 172§. második bekezdése csak az elkövetési módok tekintetében utal a 171§-ra, de nem az utóbbi §-ban körülírt vétség elkövetési cselekedete tekintetében, mely éppen az egyenes felhívásban áll.

Ugyanazok a Bp. 385§. 2 pontja alapján azért használnak semmiségi panaszt, mert az enyhítő körülmények figyelembe vétele nélkül szabott ki a vádlott büntetése. Ennek az állításnak ellen mond az esküdt-birosági ítélet indokolása, mely szerint az enyhítő körülmények törvényszerűen mérlegeltettek. A mennyiben pedig a panasz értelme az volna, hogy e mérlegelés mellett kisebb menységű büntetés lett volna kiszabandó és hogy ezzel sértettek meg a büntetési tétel határai a panasz szintén alaptalan, mert a Bp. 885§. 2 pontja a törvényben megállapított tételek határaitól intézkedik, az tehát az ítéleti büntetés tételeire nem alkalmazható.

A minden irányban alaptalan semmiségi panasz a Bp. 437§. 4. pontja értelmében elutasítottatik.

Kelt Budapesten 1909 évi február hó 17-én.

Bernáth Géza sk. Tarnai János sk. előadó.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint bűntető bíróságtól. Szám. 2568/909 bf.

Ezen végzés folytán a kolozsvári királyi törvényszék, mint esküdt-biroság 10372/908 bf. számú ítélete jogerős és végrehajtható.

Kolozsvárt, 1909 évi márczius hó 10. én.

Ph. br. Rudnyánszky Béla sk. elnök.

Másolat hite'elül:

Kolozsvárt, 1909 évi márczius hó 20-án.

Baumann Albert,
kir. ügyészségi kiadó.**Intre pace și războiu.**

Așa stăm și acum, între pace și războiu. Dar pe când săptămâna trecută lumea s'a teme, că izbucnește războiul, azi sunt mai multe șanse de pace.

Din săptămâna trecută, când primejdia războiului amenința mai tare, s'au pus toate puterile pe lucru, spre a asigura pacea. Unele din ele, cum e Rusia, Franca și Italia au trimis fie-care câte un proiect (plan) la Viena, pentru a s'a putea face înțelegere și pace între Austro-Ungaria și Sârbia.

In fruntea statelor s'a pus apoi Anglia și a cerut dela Austro Ungaria să-i facă cunoscute condițiile, ce aceasta le pune Sârbiei. Pertractările între bar. Aehrenthal și ambasadorul englez din Viena s'au isprăvit Sâmbătă. Guvernul englez a făcut cunoscute aceste condiții cu guvernele din Pariz și Petersburg. Guvernele vor face apoi pașii pentru a s'a primi în oare-care formă aceste condiții de cătră Sârbia.

În Sârbia însă și acum s'a fac neincetat pregătirile de războiu. Agitația și acum e tot așa de mare, ca și până aci și bandele, cari până acum au stat mulcom, au fost trimise spre granițele

Bosniei. Guvernul sârb nici acum nu vrea s'a pertracteză de-a dreptul cu Austro-Ungaria.

Dacă puterile un vor ajunge la rezultat, atunci incredințatul Austro-Ungariei, contele Forgach va face încă un pas în Belgrad, va preda răspunsul la nota din 14 l. c. a guvernului sârbesc cu privire la convenția comercială dintre cele doue țări. Acest pas s'a va face Vineri sau Sâmbătă.

De altcum până acum inclinările sunt mai mult pacinice. La aceasta a contribuit mult și destăinuirea prim-ministrului Wekerle, ce-a făcut-o unor deputați în dietă. Wekerle fiind întrebat de deputați că va fi pace sau războiu, a răspuns:

— Eu numai atâta pot spune, că Maiestatea a zis, că nu crede s'a fie războiu.

Aceasta știre a fost luată de toate foile din Europa și a făcut mare bucurie prietinelor păcii.

Așa sunt stările până pela mijlocul săptămânei acesteia. Știrile mai noue sunt următoarele:

Seraievo, 22 Martie c.

Știri sosite aci spun că din ordinul guvernului sârb, câteva bande au înaintat în ultimele zile până aproape de graniță.

Berlin, 22 Martie c.

»Lokalanzsiger« află din Viena, că guvernul austro-ungar nu va accepta nici o declarație sârbă, care nu va fi predată direct.

Austro-Ungaria cere că Sârbia s'a nu facă nici o politică. s'a desarmeze și s'a facă s'a înceteze activitatea bandelor.

Londra, 23 Martie c.

Starea politică europeană s'a îndreptat. După »Standard« Europa a scăpat de punctul critic. Sanele păcei s'au înmușit. Acum e vorba ca negocierile s'a decurgă cât mai repede între Belgrad și Viena.

Berlin, 23 Martie c.

Din izvor bun s'a asigură că Aehrenthal a avut o lungă consfătuire cu ambasadorul englez, al cărei scop a fost aducerea unei schimbări a situațiunei, în urma căreia războiul va putea fi încunjurat. Total atârnă numai de faptul ca Rusia s'a se unească cu lucrarea Puterilor și tot așa s'a facă și Sârbia.

Viena, 23 Martie c.

Cererile Austro-Ungariei față de Sârbia sunt următoarele:

1. O declarație formală din partea Sârbiei, prin care renunță la pretensiunile teritoriale;
  2. Dezarmarea pe toată linia:
- Răspunsul Sârbiei trebuie să fie lămurit și hotărît.

Mai nou.

Știrile cele mai noue, sosite acum Joi și Vineri sunt mai îngrijitoare. Starea între războiu și pace nu s'a făcut mai rea, dar nici nu s'a limpezit. În Sârbia sunt stări grozave, neorânduiri și jăfui, o nesiguranță totală. Oamenii mai bogați fug în țările vecine. Archivele statului, banii țării și alte lucruri de preț au fost duse la Niș, în lăuntrul țării. În urma proiectului Angliei, criza războiului s'a va hotărî de Sâmbătă până Luni sau Marți.

— Dieta noastră își va amâna ședințele până în 15 Aprilie, în caz de războiu pe timp nehotărît.

O opreliște.

Guvernul maghiar a dat o ordinațiune cătră toate ziarele din țară, prin care sub pedeapsă aspră oprește de a se publica în afacerea dislocării și așezării trupelor și așezării militare sau orice fel de alte știri privitoare la mișcarea trupelor, la magazinele militare de alimentare și muniție etc. Ordinul are temei în lege.

O interpelație.

În treaba războiului deputatul Nicolae Szemere a adresat în ședința de Joi, 18 Martie c. a dietei o interpelație primministrului Wekerle, pe care o redăm în următoarele:

»Tripla alianță (Germania, Austro-Ung. și Italia) n'a fost niciodată mai tare ca astăzi — a z'is Szemere. În Italia nouăle alegeri înseamnă un strălucit triumf al triplei alianțe«.

»Celălalt aliat al nostru, Germania stă pe partea noastră ca o stâncă și amicul nostru puternic împăratul Wilhelm perseverază lângă noi cu fidelitate germanică, ca o statuă din epoca cavalerilor«.

»De altă parte marea împărăție rusească șgitează simțitor în contra noastră. Dar guvernul rusesc e slab și astăzi incapabil de o acțiune de războiu«.

»Vă întreb acum, cum a știut să exploateze oficiul nostru de externe această constelație tare europeană? De loc! Facem politica lui Fabius Cunctator. De un veac de om cheltuim sume mari pentru excelența noastră armată, fiindcă suntem o putere mare. Când însă să ivește necesitatea de a lucra, rămânem numai pasivi. Ce ne folosește atunci marea armată? Un politician poate fi uman și iubitor de pace, dar n'are a să teme nici de un războiu, dacă e necesar și drept, numai cât trebuie să-l înceapă atunci când situațiunea politică e favorabilă, când suntem cei mai tari. Aceasta e politica activă. Ori avem să așteptăm, până ce adversarii noștri vor deveni mai tari? La 20 Decembrie 1908 am zis în delegațiune: »Alianții noștri firești în Balcani sunt Turcia și Bulgaria. Pentru viitorul apropiat recomand de a anexa Bulgariei regiunile sârberați locuite de Bulgari, pe când noi vom ocupa Belgradul«.

Unui dușman periculos ca acesta trebuie să-i tăiem de cu vreme unghiile. Acum însă mai adaug, că trebuie să facem, ca să se anexeze României regiunile bogate dunărene din Serbia locuite de Români. În luna lui Octombrie Serbia n'avea nici tunuri nici munițiune; cu câteva mii de soldați și câteva milioane puteam să isprăvim toate. Acum însă am cheltuit deja mai multe sute de milioane, vom cheltui încă alte mai multe sute de mii de oameni. Europa nu e decât o frază, un popanz, de care să folosesc adversarii noștri spre a ne apăria. Cât vrem să mai așteptăm încă? Vrem, ca Sârbii să hotărască ce și când ră facem? De aceea întreb urgent pe dl ministru-președinte, dacă vrea să și exerciteze toată influința sa constituțională asupra conducerii afacerilor exterioare în direcția, ca în viitor să nu facem politică pasivă, ci politică activă?

Ministrul Wekerle n'a răspuns încă la această interpelație.

Sibiu, 26 Martie n.

Osânda noastră. În nrul de azi publicăm în limba statului osânda din procesul »Foi Poporului«, impusă prin judecată. Cea dintâiu e judecata tribunalului, iar a doua e întărirea Curiei.

În legătură cu aceasta amintim, că redactorul nostru dl Silvestru Moldovan a cerut dela ministrul de justiție să-i îngăduie a-și începe pedeapsa în temnița de stat în 1 Iulie c. fiind de prezent bolnav. Răspunsul încă n'a sosit.

Dieta. În dietă după-ce s'au votat legile de dare, s'au discutat lucruri mai de puțină însemnătate. Între altele a fost și propunerea de înfîrțare a fostului ministru al lui Fejérváry, care s'a primit. Acum va urma la ordine proiectul congrui preoțești.

Convenția cu România. După cum vestește »Viitorul« din București, între Austro-Ungaria și România s'a încheiat convenția sau învoiala comercială. România va avea dreptul de-a aduce la noi în fiecare an câteva zeci de mii de vite cornute, porci și oi, pe când produsele industriale dela noi vor fi supuse unei vămi mai mici, ca până acum, la transportul lor în România.

Congrua. Cu privire la proiectul congrui să vestește, că min. Apponyi s'a în voit a să schimbe art. 4 în felul, că dacă un preot va șgita contra patriei și episcopul său nu-l va trage la răspundere și nu-l va pedepsi, guvernul să aibă drept a detrage congrua tuturor preoților din aceea dieceză. Cu privire la proiect amândouă mitropoliile noastre au înaintat câte un memorandum guvernului.

Din Porcești.

În comuna noastră Porcești s'au făcut în 8 Februarie c. alegerea comitetului parochial și de epitropi, care față de statutul organic e foarte nedreaptă, căci nu s'au călcat în picioare numai Statutul, ci și obiceiul ce-l aveau oamenii noștri înainte de Statutul organic.

La noi era obiceiul, ca cel mai bătrân din fie-care neam era ales ca membru în comitet, dar acum e un comitet de neamuri și mai toți sunt înrudiți și între sine. Recurs nu s'a făcut, căci avem recourse la consistor de câte 15 ani neresolvate.

Eșr la alegerea din trecut s'a făcut recurs, că era în comitet socru și ginere și dela Consistor au venit pedepsiți cu 19 coroane acei cari l'au făcut.

Tot în ziua aceea s'au ales 2 deputați pentru sinodul arhidiecezan și n'au spus numele pe cine alege, ci a zis preotul, că noi să votăm pe cine vor vrea domnia dela Consistor să pue. Apoi ne mai mirăm, că ni-să fac atâtea nedreptăți în lume, când și în biserică să întâmplă așa ceva!

Din unele altele, cari m'au făcut să pășesc pe aceasta cale amintesc una. Preotul Toma Dragomir și cu comitetul parochial au vândut 2 realități de ale bisericii din mână liberă, fără să știe licitație. Eu gândesc că asta nu e bine, căci dacă s'ar fi ținut licitație ar fi eșit banii îndoșt.

Ioan Grecu
măestru pielar.

Din România.

În urma neînțelegerilor, ce s'au ivit între parlamentul român și ministrul de războiu, generalul Averescu, acesta s'a retras din minister. Retragerea s'a făcut așa, că întreg ministerul a șbis și fiind încredințat cu formarea noului ministru tot dl Ionel Bră-

tianu, au fost numiți aceiași ministri, afară de Averescu.

Noul ministru s'a făcut cunoscut țării prin următorul decret regal, publicat în »Monitorul Oficial«.

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voiața națională, Rege al României.

La toți de față și viitor sănătate: Văzând demisiunea ce Ne-a înfățișat ministerul Nostru.

Am decretat și decretăm:

Art. I. Această demisiune este primită de Noi.

Art. II. D. Ioan I. C. Brătianu este numit președinte al consiliului Nostru de ministri, ministru secretar de Stat la departamentul de interne și ad interim la acel al afacerilor străine.

Art. III. Sunt numiți ministri ai Noștri secretari de Stat:

D. Spiru Hareț, la departamentul cultelor și instrucțiunii.

D. Al. G. Djuvara, la departamentul industriei și comerțului.

D. E. Costinescu, la departamentul finanțelor.

D. Anton Carp, la departamentul agriculturii și domeniilor.

D. Toma Stelian, la departamentul justiției și ad interim la acel al războiului.

D. V. G. Morțun, la departamentul lucrărilor publice.

Art. IV. Președintele consiliului Nostru de ministri este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București, la 4 Martie 1909.

CAROL

Președintele consiliului de ministri,
Ioan I. C. Brătianu,

Organizația economică a Românilor din Bucovina.

În timpul din urmă frații voștri din Bucovina luptă și lucră din răspuțeri pentru a să întâi pe toate terenurile și a să valida față de celelalte popoare a țărișoarei lor. Pe terenul politic au luat o ținută vrednică și hotărâtă, pe teren cultural luptă acum pentru a câștiga o catedră sau post de profesor de istoria Românilor, cu limba de propunere românească, iar pe teren economic, după o muncă stăruitoare de ani de zile, și-au făcut o organizație frumoasă, care ne poate servi și nouă ca pildă pe terenul economic-financiar.

De aceea dăm aci descrierea acestei organizații, apărută în foaia »Minerva« din București:

În masa de stăinism de care sunt încunjuțați Români, în această frumoasă țară a Bucovinei, s'a simțit mai mult ca ori unde, nevoia unei organizații economice solide, de oarece numai stând bine economiceste, poporul român se poate impune și poate păstra preponderanța față de celelalte naționalități, pe pământul acesta, care înainte de toate — e al lui.

Și factorul puternic pentru a se s ajunge la aceasta, a fost și aici crearea de bănci sătești de economie.

Promotorul ideii pentru înființarea de bănci după sistemul Raiffeisen, în Bucovina, a fost marele român, Dr. George Popovici. Dar apostolul mișcării economice în Bucovina, căruia îi revine meritul de fapt al înființării și organizării primelor bănci, a fost repositul

Grigore Filimon, care a luptat din răsuputeri pe terenul acesta.

Prima bancă Raiffeisiană s'a înființat în 1898 în Crasna-Ilschi, și de atunci au sporit mereu, așa că azi aflăm în Bucovina 158 băni raifeisiene și dacă numărăm și însoțirile agricole și industriale atașate băncilor din comunele respective, numărul să urcă la 167 cu aproape 50.000 membri.

Inceputul a fost anevoios și a trebuit multă muncă pentru ca mișcarea odată începută, să meargă înainte.

Simțindu-să nevoia unui organ puternic pentru sprijinirea însoțirilor singuratică ce erau avizate numai la mijloacele lor proprii, prin crearea unui isvor sigur și suficient de alimentație și pentru o conducere uniformă și sistematică, s'a înființat în ziua de 10 Martie 1903 Centrala însoțirilor economice române din Bucovina, la care szi sunt atașate toate însoțirile Raifeisiene române.

Greutățile cu care a avut să lupte Centrala la început, proveneau din lipsa unui credit suficient pentru a putea satisface cererile însoțirilor atașate, ceea ce a făcut ca în acest timp activitatea centrală să meargă destul de încet. În luna Maiu 1906, să încredințeze conducerea Centralei omului de merit și financiarului iscusit, d. Dr. Florea Lupu deputat și președinte la Banca Țării.

Prin energia, tactul și autoritatea recunoscută a acestui bărbat de seamă Centrala a putut învinge greutățile ce i se puneau în cale. În adevăr în urma stăruinței depuse de directorul Dr. Florea Lupu, s'a putut căpăta dela »Banca cehă din Brünn« un credit de 2 milioane coroane la început, care azi a ajuns la 4 milioane. Apoi s'a pus în legătură directă cu »Banca Austro-Ungară«, care a asigurat de o camdată Centralei, un credit de o jumătate milion cor. cu promisiunea urcării succesive a creditului.

(Va urma).

Impărțire de sămințe.

— Dela »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu«.

În ședința sa cu data de jos, comitetul luând în considerare cele 74 cereri intrate, au împărțit în total 75%

chlgr. sămânță de trifoiu, 34 $\frac{1}{2}$, chlgr. sămânță de luferă și 28 chlgr. sămânță de napi de nutreț, precum urmează:

A. Sămânță de trifoiu:

Florian Bologa, paroch Marpod, Ioan Holerga, par. Chirpăr. *La fiecare câte 4 chlgr.* Preacuvioșia Sa donl Ilarion Pașcariu, archim și vicar archiep. 3 chlgr. N. Gavrea, par. Bendorf, Ioan Răchișan, inv., Galiș, Dam. Săvoiu, propr., Sadu, Petru Cucuian, par. Loman. *La fiecare câte 2 chlgr.* Comuna biserică Sebeșul sup., I. Stoia, inv. Orlat, I. Oșoiu, par. Aciliu, Nic. G. Popa, Savu Floarea, Nic. Todoran, și Ioan Bena, par., toți din Pianul-inferior, Aur. Barbu, Nic. Săcărea Inv., Ioan Fanea notar, Tălmăcel, Ioan Seanuleț ec., Ilimbav, Petru Iuga, sen. paroch, Tilișca, Ilie Tănăsă inv., Ludoșul-mare; Vic. Păcală, prof. Sibiiu, Irimie Răduțu, not. Avrig, Comuna bis. Lăncrăm, Vasile Mateiu par., Lăncrăm, Comuna bis. Sebeșul-inf., Toma Doican, par. Sebeșul inf., Ioan Hanzu, par., Nic. Tamaș, not. Cacova, Ioan Petrișor, par. Alțina, Coman Baca, par. Poplaca, Comuna bis. Poplaca, Ioan Mateiu, par. Sebeșul-sup., I. Cădea, prot., Avrig, Comuna bis. Ilimbav, și Val. Bănea, par. Fofeldea. *La fiecare câte 1 $\frac{1}{2}$ chlgr.* N. Vlad, par. Șelimbăr, Rom. Z. Pop, par. Gârbova, Dum. Orăștian, inv., Apoldul rom, Ilie Iosof, par. Galiș, Comuna bis. Aciliu, I. Popa, par. Cristian, I. Bănea, preot, Tilișca, Const. Prie, par. Săcădate, I. Iliu, not. Orlat, Aron Mihuleț, preot, Ioan Ciolan Nr. 253, G. Ludoșan Nr. 264, G. Ciolan Nr. 222, economi toți din Șura-mică. *La fiecare câte 1 chlgr.*

B. Sămânță de luferă.

Ioan Călian, econ., Cornățel, Vasile Saciu, paroch Topărcia, Ioan Căliman, inv. pens., Cornățel. *La fiecare câte 2 chlgr.* Comuna bis. Șura-mare, Nic. Opiș, paroch, Șura-mare, Comuna bis. Bungard, Toma Modran, par. Bungard, Comuna bis. Racovița, Valeriu Florian, preot, Racovița; George Simplăceanu, par. Cornățel, Vasile Maxim, paroch, Avrig, Gar. Cărpeneșan, not. penz, Răhău, Traian Petrișor, paroch, Gușterița, Toma Băneșea, propr., Cornățel. *La fiecare câte 1 $\frac{1}{2}$ chlgr.* Ni-

colae Vlad, par., Șelimbăr, Rom. Pop, par. Gârbova, D. Orăștian, inv. Apoldul-rom, Comuna biserică și Comuna politică Galiș, Com. bis. Aciliu, I. Popa, par., Cristian, Ioan Nedela; ec., Dum. Ivan, par., Nic. Ivan, inv., Dobârca, I. Bănea, preot, Tilișca, Ioan Iliu. notar. Orlat. *La fiecare câte 1 chlgr.*

C. Sămânță de napi de nutreț.

Ioan Nedela, ec., Dobârca, Ioan Străules, notar, Panfilie Prode, Ioan Păcală, inv., Jina. D. Băilă, inv. pens., Șura-mare, Ioan Alexandru, par., Ilimbav, Comuna bis. Fofeldea. *La fiecare câte 1 $\frac{1}{2}$ chlgr.* Ioan Popa, par. Cristian, Petru Cucuian, par., Loman, George Simplăcean, paroch, Cornățel, Nic. Ivan, inv., Dobârca, Irimie Răduțu, notar, Avrig, Const. Prie, par., Săcădate, Toma Băneșea, propr. Cornățel. *La fiecare câte 1 chlgr.* Nicolae Vlad, par., Șelimbăr, R. Z. Pop, par., Gârbova, Dem. Orăștian, inv., Apoldul-rom, Ilie Iosof, par., Comuna bis. și Comuna pol. Galiș Nic. G. Popa, Savu Floarea, Nic. Todoran, ec., I. Bănea, par., Pianul-inf., I. Bănea, prot. Tilișca, Arnel Barbu și Nic. Săcărea, inv., I. Fanea, not., Tălmăcel, D. Ivan, par., Dobârca, Petru Iuga sen., par., Tilișca, Aron Mihuleț, I. Ciolan Nr. 253, G. Ludoșan Nr. 264, G. Ciolan Nr. 222, Șura-mică și I. Cădea, prot., Avrig. *La fiecare câte 1 $\frac{1}{2}$ chlgr.*

Sămânțele împachetate și purtând numele membrilor împărțitori, să pot lua în primire, pe lângă o simplă adeverință de primire, dela Hala de vânzare a »Reuniunii economice săsești« (Sibiiu, Strada Sporer, 2).

Membrii împărțitori sunt rugați a separa după putință la sămănat sămânța căpătată de eventuala sămânță cumpărată din altă parte și în fine a ne face la timpul său raport cât mai amănunțit despre modul de purcedere la cultura acestor plante și despre rezultatul recoltei.

Din ședința comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu«, ținută la 17 Martie n. 1909.

Pant. Luonța,
prezident.

Vic. Tordășianu,
secretar.

FOITA.

Poesii populare.

Poesia poporului român e adevărata lui istorie, adevărata tradiție, dar totodată și adevărul ce-l cuprinde inima sa.

Din horile lui melodioase, din doinele sale jalnice se cunoaște starea lui sufletească. Vrând nevrând îl dau de gol însuși cuvintele ieșite — fără să vrea — din adâncul inimii.

Flăcăul își ia cojecul, își pune pe o ureche căciula chindisită de mândruța, cusută cu mărgăritare de lacrimi de dragoste, suflată cu dorul inimii; cu ciomagul la mână o ia raita preste poiană și cu fluierul — soțul său deapuri — la gură, îngână o doină, care răsună în liniștea sării ca un viers îngeresc.

Doina răsună jalnic, iar mândra stă pe prag și-l acompaniază:

»Jelei doamne cui-i jele
Jelei inimioarei mele,

Jelium'aș și nam cui
De dorul bădițului.«

Apoi cu mâna pe inimuță 'i spune bădițului:

»Bădișor depărțitor
Nu-mi trimite atâta dor
Trimite-mi mai puținel
Și vino chiar tu cu el.«

Flăcăul se oprește . . . urmărește cel din urmă acord, cu inima îndoită. Se așează pe un covor de iarbă verde și în mirosul îmbățător al floricelelor zice:

»Sară bună mândrului
Eu mă duc și tu te culcă.«

Mândruluca îl aude și-i răspunde:

»Noapte bună badiul meu
Tu te du cu Dumnezeu
Eu rămân cu dorul tău.«

Noaptea 'i aude și-i compătimente. Frunzișul începe a se clătina, parcă de jale: numai luna cu raze vii pare a fi jaluză.

Bădițul ascultă vorba mândruței și pleacă pașul păcurăresc, legănat pe plaiu în sus, unde îl așteaptă oițele sale. La răsunetul fluierului dulăii 'i iasă veseli înainte, dar auzindu-i su-

flarea greoaie amestecată cu suspinuri încep a se căi printr'un urlet prelungit și pleacă cu capul în pământ înaintea stăpânului. El își vede turma și-i zice:

»Dragumi-s oițelele
Când le cresc cornițele
Dragumi-s și fetele
Când își pun cătrințele.
Dragumi și mândra mea
Nu-i fată 'n lume ca ea
Ea e floarea florilor
Drăguță feciorilor.

Ajuns la stână se așează obosit pe un trunchiu . . . somnul nu-l cuprinde. . . De urtă își ia fluierul la gură și cântă . . . nu știe ce! N'aude ce cântă, căci gândirea toată-i preste coama cea de brad, unde mândra-l așteaptă suspinând. Fără voie îi ese din gură:

»Soră, soră căprioară
Roade poala codrului
Să văd țara Oltului
Să văd și pe mândra mea
Că mătura măturând
Pe bădița așteptând«.

(Va urma.)

T. Stoia junelc.

Pace și dragoste frățască.

de Izidor Dopp, inv.
(Urmare.)

Să vă spui o pildă: »Un om plecase la drum. Cărarea pe care mergea era foarte îngustă. De o parte erau nește stânci uriașe, ear de cealaltă parte o adâncime îngrozitoare astfel că un paș greșit era destul ca omul să cadă de pe cărare în adâncime și să se prăpădească. În noaptea premergătoare plouase și un bolovan mare să deslipise de stânci oprindu-se chiar în cărarea omului nostru astfel, că i-a închis drumul și bietul om nu putea merge mai departe. Supărat s'a pus omul jos lângă bolovanul de piatră și blăstăma ciasul în care a pornit pe calea aceasta, căci iată, nu poate merge mai departe și tot drumul l-a făcut până aci de geaba. A mai venit și un alt om și a făcut tot așa. A venit și al treilea și al patrulea și alți mulți, cari toți s'au pus năcăjiți la odihnă, întrebându-se unul pe altul, că ce ar fi de făcut? Să adunase multă lume. Deodată să scoală unul mai isteț dintre ei și le zise: »aid să prăbușim bolovanul la vale«!

Toți să ridică, pun umerii la bolovan și-l trimit dea dura la vale, iar după aceea își continuă drumul veseli și fericiți«.

Un singur om nu putea face lucrul acesta, nici doi, nici trei, dar mulți oameni l-au putut face.

Să vă mai aduc o pildă:

Un părinte chemă pe fii săi la sine căci trăgea de moarte și voia să le facă testamentul ca oricare părinte.

Fii veniră și așteptau cu toți cuvintele, poate cele din urmă ale tatălui lor. Acesta luă o sfoară și o întinsă la unul fiecare dintre fii ca să o rupă. Să siliră ei dar în zădar! Sfoara n'au pututo rupe.

O destramă apoi bătrânul tată și rupe unul după altul fără muncă, fir de fir.

Vedeți dragii tatii, le zise părintele, întregă sfoara n'ați pututo rupe, fir de fir însă da. Să luși învățatură și bine să vă gândiți! Precum eu, care

sunt cu un picior în groapă, am putut să rup această sfoară, tot așa pot și nevoile vieții ca să vă rupă și bunul vostru traiu, al fiecăruia dintre voi. Inșă precum acestea fire împletite la un loc nu au putut fi rupte din partea voastră, care sunteți în floarea vieții și în deplinătatea puterii, tot astfel și voi dacă veți ținea unul la altul veți înoda mai cu ușurință nevoile vieții, dacă veți fi una și veți trăi în dragoste frățască unul cu altul iubindu-vă și ajutându-vă, muncind și ostenind unul pentru toți și toți pentru unul.

Oare cine nu cunoaște acestea două pilde, oare cine nu poate să pătrundă cu mintea în învățăturile acestora?

Toți suntem încredințați de adevărul lor, pentru că traiul și ființa de toate zilele ne face ca să credem în adevărul isvorit din acestea două pilde.

Așa stăm și cu greutățile noastre. Dacă lăsam ca numai unii să le poarte nu ajungem la nici un scop și Doamne multe ne sunt lipsele pentru care să cade să muncim.

*

Oameni buni!

Mijlocul cel mai bun de ajutorare pentru omul năcăjit este, ca el să aibă un loc de unde poate să ia împrumut astfel banii, ca pe lângă camete puține, să nu-i fie greu a-i replăti. Aceste locuri sunt, trăbuie să fie reuniunile alcătuite în folosul bisericii și-a școalei, prin capitale de rezervă.

Și fiindcă am amintit de reuniuni să vedem pentru noi Cristinărenii, cari ar fi celea mai de lipsă, să le luăm pe rând.

1. Magazinul de bucate. Prin acest magazin coala pe primăvară, vom avea de unde să luăm bucate fără de a mai așergera pe la orașe și fără de a da la Jidani prețul îndoit.

Pun vorba întâiu pentru acest magazin, căci am văzut, că prettindenea unde este, e o curată binecuvântare, căci alinând prin el durerile multor lipsiți, și-a multor copii săraci, vom duce la înflorire biserica și școala pe care le ajută. (Va urma)

Îngrijirea mașinilor economice.

Renunata fabrică de mașini economice Clayton & Stuttleworth din Viena a dat următoarele îndrumări pentru îngrijirea mașinilor:

Dupăce s'a isprăvit lucrul nu este iertat a întrelăsa curățirea temeinică a mașinilor; cine nu face astfel singur, își face pagubă. O mașină necurățită se strică cu mult mai curând ca una curățită.

Deodată cu curățirea trebuie să și cercetăm dacă nu cumva s'a stricat ceva. O stricăciune mică, îndreptată la timp, ne cruță de multeori cheltueli și osteneli mari.

Reparaturile nu-i bine să le amânăm. Amânarea nu însemnează cruțare, ci din contră își aduce pagubă. Timpul cel mai potrivit pentru reparaturi este primăvara și toamna. La reparaturi mari e bine să se ceară dela fabrică trimiterea unui monteur (mașinist).

Părțile mașinei cari se pierd sau se strică ușor, să le avem totdeauna în rezervă. Procurarea lor în ceasul din urmă e împreunată cu spese mai mari și perdere de timp.

Mașinile trebuie să fie adăpostite preste iarnă, căci întocmai ca la om și la vite, așa și la mașini vremurile grele nu rămân fără înlurire. E lucru constat că mașinile bine grijite durează cu mult mai mult ca altele.

Să nu folosim materii de ars sau de uns decât de cele mai bune, căci acestea de regulă sunt și cele mai ieftine. Ungerea osiilor la roți să se facă regulat, nu mult deodată, ci mai des, căci prin asta se ține locul rece.

Părțile tăietoare să fie cât se poate de ascuțite. Cu tăietoare tocite, se lucră rău și se încordează fără scop vitele, dacă mașina o mână cu vite.

Curelele de transmisiune să fie de cea mai bună calitate. Pielea rea se întinde prea tare și după folosire scurtă să rupe. Curelele trebuiesc îngrijite cu multă băgare de seamă, căci atunci vor dura mult.

Nu e bine a schimba personalul dela mașină des. Un om care e mai mult timp în jurul unei mașini îi va învăța toate năravurile, și va ști să se ajute în caz de nevoie și fără mașinist învățat.

VESELIA.

— Foia glumeață a »Foi Poporului«. —

Au plecat la târg de vite.

Dialog scris în versuri de
Emanuil Suciu, inv.

(Urmare.)

Românul:

(In parte.)

Bree!... ăsta pe cum să pare
Să visează-n făgădău

Dar stăi că-ți știu eu leacul tău.
(Strigă tare.)

Iaca lupu!!! hou măi, lupu!
Scoală iute să fugim!!

Țiganul:

(Sare oblu în picioare, să uită împrejur plin de spaimă și strigă cât îl ia gura:)

Auleo! tulai cumetre!!

Tulai, că ne prăpădim...

Hau! mă mănă (sare spărios) hou, na-na!
Tulai zău nu mă lăsa!!!

Românul:

(Sede jos și ride.)

Am glumit!... dar ian ascultă

Cine-o fost la traista mea?!

Țiganul:

Să mă calce hai stropșală,
De voi ști ceva de ea,
Zău cumetre, eu de știu,
Chiar al dracului să fiu.

Românul:

Noa... bată-te să te bată
Numai ce m'o păcălit...
... Hoț a fost, un hoț să vede
Le-a mâncat și o fugit.

Țiganul:

Bree, mișelu, bată-l toaca
Vezi ala s'o bubuit!!
Da să văd măi cumetriță
Ce-o făcut la traista mea?!

Românul:

Da tu ce-ai avut în ea?

Țiganul:

Tot scoverzi, plăcinte, brânză
Și coala într'o păstură,
Un dărab bun de friptură.

(Caută în traistă, înhoalbă din ochi și stă ca trăsmit.)

Noa, asta mă bagă 'n boală

Că traista mea încă-i goală.

(Flueră.) trăsmit'ar Dumnezeu
Cum ne-o păcălit de rău!

Plăcinte zic — hait și friptura,
D'apoi uit' trăznește-l Doamne
Că mi-o mâncat și păstura.

Românul:

Măi cumetre fi pe pace,
Hoțul știu că-i dus acum,
Dar să mai dormim o leacă,
Apoi să plecăm la drum.
(Să lasă cu capu iară jos.)

Țiganul:

Nu zic ba, pupați-aș slova,
Mai durmim... dar eu de-oi ști...
Sfinții să mă prohodească
Și chiar aici să mă 'mblătească.
... Sfântu Bucur cu barosu
Și câte sfințoaiice
Și prorocoaiice,
Aci să fie grămadă
Și tot de urechi să mă tragă.

(Va urma.)

Lucrul cel mai de folos este să se angajeze, dacă-i cu putință, un mașinist stabil, care va griji de mașină în interesul său propriu, prin ceace va face o mulțime de cruțări. Incercările diferiților proprietari de mașini au dovedit, că angajarea unui mașinist stabil nu numai că nu e mai scumpă decât a mașiniștilor schimbători, dar e o cruțare foarte însemnată.

NOUȚĂȚI.

Alegere de preot. Duminecă în 1/4 Martie c. s'a ținut alegere de preot în frunțașă parohie gr.-or. Stremți din tractul Alba-Iulia. Dintre cei patru candidați a întrunit totalitatea voturilor dl Ioan Neagos preot în Râpa-Râmeț și fost administrator al parohiei Stremți. Alegerea s'a săvârșit sub conducerea P. O. D. Ioan Teculescu protopresb. tractual.

Războiu sârbesc — în Budapesta. În o boltă din Budapesta era aplicat de mai multă vreme o calfă, de naționalitate sârb. Calfă era băiat blând și muncitor. Acum însă cu știrile de războiu s'a schimbat omul. A început la ceartă cu celelalte calfe, să înțelege pe tema vitejiei Sârbilor. Avranor, căci așa îl chema pe Sârbul nostru, le zise:

— Tăceți din gură, căci nu mult va ținea gloria maghiară. Preste 2 săptămâni noi Sârbii vom intra în Budapesta și atunci în locul arhiducelui Iosif va porunci aici prințul Gheorghe al Sârbiei.

Bietul Avranor n'apucă bine să gâte tirada, când să pomeni aruncat afară pe uliță. Aici făcu larmă, pânăce poliția puse mâna pe el. Avranor va fi pedepsit cu câteva Coroane pentru turburarea liniștii pe uliță.

La fondul „Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelor meseriași» au mai dăruit: Neconsolatul părinte Iosif Magda, paroch în Feneș, în amintirea fiului său Romul, fost pedagog în cursul II (Sibiu) 2 cor. Simion Florea, sodal măsar 30 bani; Mihail Giorma, sod. croitor, 20 bani și Victor Tordășianu, prez. 10 bani.

Târg de vite de prăsilă periodic în Sibiu. Al XX-lea târg de vite cornute de prăsilă, periodic, subvenționat de stat și de comitat să va ținea în Sibiu în 29 și 30 Martie a. c. și va fi împreunat cu distribuirea de premii și diplome de laude.

Asentările în Brașov să vor ținea în 1, 3 și 4 Maiu c. La asentare vin cum să știe, în toata țara feciorii născuți în 1888, 1887 și 1886

Taurul și trenul. Taurul comunei Mahala-Timisoara scâpând din grajd a început a cutreera holdele. Pe la 6¹/₂ seara a ajuns pe linia ferată Arad-Timisoara, tocmai când venia personalul de cătră Arad. Taurul văzând trenul, se infurie și se repezi la dânsul. Ciocnirea a fost așa de puternică încât taurul a stricat cu coarcele ceva șurube dela locomotivă în urma căreia trenul trebui să se oprească. Taurul însă ajunsese sub roate. Călătorii au stat uimiți în fața acestei priveliști.

Războiul și băncile slovace. Foile ungurești se tânguesc, că Slovacia din Ungaria-nordică, sub cuvânt că se face bătaie, își scot banii din băncile ungurești. La »Bud. Hirl.« i să scrie, că la aceasta Slovacia sunt îndemnați de agenții unei bănci populare din Zolyom. Aceștia au îndemnat pe oameni să-și scoată banii, zicând, că băncile ungurești vor da banii spre scopul războiului sau banii vor fi luați de dușmani. Dupăce mulțime de oameni și-au scos banii, agenții au zis că să și puie banii acum în coașele slovace, căci nu va fi războiu, și chiar dacă ar fi, Rușii și Sârbii vor lua banii numai din băncile ungurești, iar din cele slovace nu. Dar și altcum băncile slovace, dacă ar fi războiu, își trimit banii la bănci din America, unde nu ajunge mâna ungurească.

La fondul »Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace» au mai dăruit: »Frații Melania, Fabin și Dragoș B. din C., 1 cor.; dela cursul de dans din 1908/9 prin N. Stoica, cul. tip. 21 cor. 30 b.

Demetriu Ivan, învățător (Apo'dul-mare), soția sa Maria n. Greavu și copiii lor: Dumitru, Cornel, și Romul în total 1 cor. 20 bani și Nico'ae Gergel, inv. (Șomărtin) 1 cor.

»Coroana« Institut de credit și economii în Bistrița, a votat sub Nr. 868/909 în urma autorizării primite dela adunarea generală, prin direcțiunea sa următoarele binefaceri și ajutoare; 1. Pentru instrucția analfabeților, adulților și recușite, pentru școale și literatura populară 300 cor. 2. Pentru biserica română gr.-cat. din Herina și Lechința 110 cor. 3. Pentru biserica română gr.-cat. din Baia-mare (ref. din 500 cor.) 100 cor. 4. Pentru »Asociațiune« taxa de fondator (refundare din 400 cor.) 100 cor. 5. Pentru »Asociațiune« prin »Solidaritatea« cuota pentru angajarea unui specialist la cond. educat. econ. a poporului 20 cor. 6. Pentru »Asociațiune« desp. Bistrița (taxe și trebuințe) 40 cor. 7. Catechetului român din Bistrița« 60 cor. 8. »Reuniunii meseriașilor români din Bistrița« (Fondul casii) 50 cor. 9. Reuniunii române de cântări din Bistrița« 50 cor. 10. Pentru »Masa studenților« din Năsăud 50 cor. 11. Pentru »Mensa academică« română din Cluj 50 cor. 12. Pentru pompierii din Bistrița 20 cor. 13. Pentru fanfara din Buduș 10 cor. 14. Colecte de peste an și ajutoare mărunte la elevi de meserii și alți săraci (în parte dați deja) 240 cor. Total 1200 coroane. Din ședința direcțiunii, ținută în 6 Martie 1909. — Direcțiunea.

Biblioteca pentru toți. A apărut No. 424—425 al »Bibliotecei pentru toți« coprinzând: »Indreptări« roman de d-nul Duiliu Zamfirescu membru al Academiei române. Prețul 60 bani. Noul roman al minunatului poet și prozator, e al patrulea din ciclul de romane cari formează Istoria Comăneștenilor și anume: Viața la țară, Tânase Scatiu și În războiu, au apărut de asemeni în »Biblioteca pentru toți« În Noul roman »Indreptări« dl Duiliu Zamfirescu cu o artă desăvârșită, în pagini pline de poezie dă admirabila figură a unei femei de peste munți, care vibrează de patriotism și durere pentru neamul nostru, mai presus de toate caută regenerarea și înălțarea unei familii din țară, în sânul căreia a intrat prin căsătorie. Și ce frumoase figuri de oameni cum să cade și cu dragoste de neam defilează sub ochii nostri când dl Zamfirescu ne descrie un sat de dincolo. Tot în acest roman, autorul face o evocare a Italiei și tot de odată glorifică figurile mari ale neamului, grație cărora s'a născut România de astăzi. Îndemnăm publicul să-și procure noul roman al d-lui Duiliu Zamfirescu, și în primul rând recomandăm tineretului aceasta operă în care va găsi o întărire a idealului său național. Cereți la toate librăriile catalogul complet al acestei »Bibliotecei pentru toți« care să sporește în mod regulat cu câte 2 volume noi pe fiecare săptămână și care până în prezent cuprinde peste 400 de volume, îmbrățișând capo d'opere d'ale literaturilor române și streine.

Pentru neștiutorii de carte. Episcopul gr.-cat. din Oradea-mare, Dr. D. Radu, a trimis o circulară către oficiile protopopești din dieceza sa, dispunând ca la conferențele districtuale din anul acesta să pună la ordinea zilei și chestiunea instruirii analfabeților. Aceeași circulară atrage deosebita atențiune a clerului și credincioșilor din dieceză asupra »Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului român«, îndemnându-i a se înscrie în numărul membrilor ei.

Al 144-lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit ajutorul statutar după răposatul membru Maria P. Bendorfean, zilerită.

Acesta este al 144-lea cas de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

Incă un agitator panslavist osândit. Numele lui este Ștefan Hyll cofetar în Budapesta. El a publicat un articol în »Slovensky Tyzdennik«. Curtea cu juri l'a osândit la 7 luni temniță și 3000 de coroane cari se vor scade din cauțiunea ziarului.

Uciderea regelui Petru. Vineri săptămâna trecută s'a lăfit știrea prin Sibiu, Lugoj și alte părți, că regele Sârbiei, Petru, ar fi fost ucis. Acest svon a fost născocit în Cra-

iova, de unde a venit și la noi. Iată ce scrie »Minerva« în privința aceasta:

Acest svon a fost lăfit în Craiova căci la mijloc a fost o încercare de joc de bursă, până și în București.

Direcțiunea poliției și siguranței din ministerul de interne, cerând informațiuni prin firul telegrafic ce leagă Capitala cu Belgradul și Niș, a sflat că nimic nu este adevărat din toate aceste născociri.

Dar bisericesc. Ioaneș Motronea din Brătuț (Nr. casei 74) a dăruit sf. biserici din Brătuț un triod. Frumoasa carte bisericască a fost cumpărată dela librăria W. Krafft din Sibiu.

Hoț păcălit. Un polițist din Pesta-nouă mergea noaptea, când era în slujbă, cătră casă. Cum nu era în uniformă și nici armă n'avea, i-a sărit în cale un hoț cu vorba: — »Bani sau viața!« Polițistul a răspuns liniștit: »Bani nu am, însă dacă poștești, îți dau cortele«. Stimabilul viteaz s'a cam spăriat la răspunsul neașteptat; dar iute s'a recules și s'a aruncat asupra polițistului. Sfârșitul luptei a fost, că polițistul folosindu-să de apucăturile luptei iaponeze (dșiu-dșitu), l-a sucit așa, de l-a luat în spate ca legat și l-a dus în cortel — la poliție.

O rugare. Onor. nostri cetitori, când comandă ceva după inseratele și anunțurile din foaie, sunt rugați a să provoaca la foaie, adevă a spune la firma, dela care comandă sau cer ceva, că anunțul l-au cetit în »Foaia Poporului«.

Starea sămănăturilor. Până în 15 Martie n. c. starea sămănăturilor la noi, după rapoartele sosite la minister a fost următoarea:

În jumătatea a doua a lui Februarie și la începutul lui Martie în urma gerului și a zăpezilor (omătului) mari, economii s'au întârziat cu aratul și sămănatul de primăvară. Acum să încep lucrările economice, cărora le este priincios pământul umed și plin de apă. Sămănaturile de toamnă, încât s'a putut vedea pe unele locuri, unde s'a topit zăpada, nu sunt în stare rea. Anume grâul și săcara au răsărit destul de des, numai cât nopțile reci le cam împedecă în dezvoltare și sunt pe alocurea cam îngălbenite. Cele varzi sunt mai rare. În părțile muntoase, unde sămănaturile sunt încă sub zăpadă ele dau nădejdi bune, căci sămănta a incolțit. Până acum starea sămănăturilor preste tot e bunășoară și dezvoltarea înspre mai bine atârnă dela căldură, de care e mare lipsă. Primăvara întârziată a făcut mari greutăți economilor și cu privire la nutrețul pentru vite. Dar cu toate aceste vitele în cele mai multe părți sunt în stare destul de bună.

Vin căzaci. În una din nopțile trecute în satul Mahala din Bucovina s'au ivit trei căzaci, alergând cu caii pe ulițe. Locuitorii, cu capul plin de știri războinice, au crezut că vine acum armata rusească și i-a cuprins o groază nespusă, fiind partea cea mai mare a Mahalei cetățeni perciuinați din poporului Moise. Călăreții erau în adevăr căzaci, cari au fugit din Rusia, și fiind prinși au fost dați comandei militare.

Cătană f.icoasă. Un fecior din Nireghihaza, Kovács Mihály, primind biletul de chemare sub arme, de frica războiului s'a spânzurat.

Convocare. În calitate de încredințat al comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« pentru reorganizarea despărțământului IV. Uioara, prin aceasta invit toată inteligența și poporul din comunele aparținătoare acestui adespărțământ, precum și pe toți iubitorii și doritorii de înaintare în cultură a poporului român, — la adunarea constituantă, ce să va ținea în sala separată a hotelului »Vecsernyés« din M.-Uioara la 14 Aprilie 1909 ¹/₂ 11 ore a. m. st. n. Program: 1., Deschiderea adunării 2., Constituirea biroului 3., Inscrierea de membrii 4. Alegerea comitetului cercual. 5., Verificarea procesului verbal. Moreș — Uioara, 19 Martie 1909 st. n. — Emiliu Pop protopop gr.-cat.

Advocat nou în Făgăraș. Ni să trimită următorul aviz: Am onoare a aduce la cunoștință că mi-am deschis Cancelaria advocațională în Făgăraș Strada Becleanului Nr. 23, (curtea Perceptoratului reg. ung.) — Dr. Liviu Pandrea avocat.

Nouă însoțire economică-comercială. În Blaj e pe cale a să înțemeia o nouă însoțire economică-comercială. Deja până acum sunt înștiințați mai mulți membrii. Pe 31 Martie n. c. este convocată adunarea generală a însoțirii, în care să vor primi statutele și să va constitui însoțirea. Convocarea e o iscălită de următorii fruntași: Dr. Augustin Bănea, canonic, George Bărbat, protopop, Ioan F. Negruțiu profesor, Dr. Danil Szabó, avocat, Nicolae Pop, profesor, Vasile Suci, prefectul tipografiei arhid.

Congrua preoților noștri uniți. »Unirea « vestește următoarele:

A sosit la Ordinariatul arhiepiscopesc scrisoarea ministrului de culte, prin care aseamnă la perceptoratul regesc din Blaj suma de 261,118 cor. 51 bani, ajut, ce e de a să scoti ca întregire congruală pe semestrul I. al anului 1908. Suma e de a să împărți conform cercularului dat referitor la întregirea congruală a semestrului II. al anului trecut. Din conspect a șters domnul ministru — fără motivare — un preot foarte bun, căruia nu i-au asemnat nici când ajut guvernele de pe vremuri.

Târg de tauri în Feldioara. »Gazetei Transc. li-se face cunoscut din partea oficiului comitatului Brașov, că în 5 Aprilie a. c. să va aranja în Feldioara (lângă Brașov) o expoziție de tauri de Pinzgau împreună cu târg de tauri de aceeași rasă. Aviz economilor noștri de pe acolo.

Iernarea villor. Din părțile Sătmăruului ni să scrie, că pe acolo ville au cam suferit de gerul de estă iarna. Aceasta, cum și roada bogată din toamnă și stricăciunea făcută de peronosporă, pun pe gânduri pe viieri. Să crede, că anul acesta va fi roadă slabă. Prețul vinului nou să urcă. Acum e 32—44 cor per hecto.

Războiul și băncile. Răspândindu-să știri umflate despre izbucnirea războiului, mulți oameni cari au depuși bani pe la bănci, s'au grăbit a și-i scoate. Și la noi să face aceasta, dar în măsură mare își scot oamenii banii în Galia, fiind spăriați de unii agenți, că izbucnind războiul, guvernul va folosi banii băncilor pentru războiu. Asemenea cazuri să întâmplă și în Bucovina. Băncile din Cernăuți au plătit zilele aceste preste 400 mii cor. deponenților.

Noi facem luători aminte pe Românii noștri să și păstreze liniștea și să nu aibă nici o frică, căci războiu nu va fi.

Cazuri de moarte. Direcțiunea reuniunii de păstrare și credit, ca însoțire »Dreptatea«, din Feneșul-săsesc, cu durere aduce la cunoștință, că valorosul ei membru Demetriu Pop Drăgan după un morb lung și greu în etate de 40 ani și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în 20 Martie n. a. c. la orele 11 a. m. Rămășițele pământești s'au așezat Luni în 22 Martie n. a. c. în cimitierul gr.-cat. din Feneșul-săsesc. — »Dreptatea« reuniune de păstrare și credit, ca însoțire.

— Văd. Ana Moga n. Tincu după îndelungate și grele suferințe, împărțită fiind cu sfințele Taine, și-a dat sufletul în mâinile creatorului, Sâmbătă, în 7/20 Martie 1909, la orele 2 p. m., în etate de 81 ani, în Sibiu. Rămășițele pământești ale defunctei s'au ridicat dela locuința din strada Măcelarilor Nr. 30, și s'au depus spre vecinică odihnă, în cimitierul central din loc, Luni, în 9/22 Martie a. c.

— Subscriși cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcitorilor, cumcă scumpul meu soț, tată, moș și cumnat Ioan Oros Russu, jude reg. în pens. după o căsătorie fericită de 49 ani și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului azi la 9^{1/2} oare a. m. după un morb greu și îndelungat împărțit fiind cu sfințele taine, în etate de 85 ani. Rămășițele pământești a scumpului nostru decedat au fost depuse spre vecinică odihnă Miercuri în 10 Martie a. c. st. n. la 2 oare p. m. în criptă familiară din Cimitierul Vidrăsului. Vidrăseu, la 8 Martie st. n. 1909, Elena Oros Russu nasc. Covaciu soție, Virgil Oros Russu, Victor Oros Russu fii, Silvia Oros Russu nepoată. George Popp cumnat. Titia Popp nasc. Covaciu cumnată, Ema Virgil Oros Russu nasc. Radivo, văd. Olivia Aurel Oros Russu nasc. Orban, nurori.

Onorații abonați, a căror abonament s'a gătat cu sfârșitul lunii Februarie cal. nostru, sunt rugați a și plăti în curând abonamentul, căci altcum cu nrul de față li-să oprește trimiterea foaiei.

Un factor important spre a ne feri de boale infecțioase este îngrijirea rațională a gurii și a dinților. Noi știm azi, că toate boalele infecțioase sunt provocate de bacterii și un teren favorabil de iscare și înmulțire este gura, unde rădăcini și dinți stricați ofer un teren priincios bacteriilor. Prin curățirea rațională a gurii și o curățire mecanică a dinților, cu un mijloc probat de curățit dinții, cum e »Kaldontul Sarge«, întărim gingivii, ținem dinții curați, albi și sănătoși și încunjurăm boalele, cari după cercetările mai noue sunt a să reducă la bacterii, cum sunt d. e. aprinderi de gât, boale de stomach etc.

Rachitis.

Cele mai concentrate mijloace de nutrire, cari se găsesc în Emulsiunea-SCOTT nutresc oasele, le întăresc și le îndreptează, făcând posibilă formarea de carne bună și sănătoasă.

Veritabil numai cu această marcă — pescarul — ca semn de garanție al procedurii Scott.

Sănătatea generală

să rentoarce curând și copilașii bolnavi de rachitis devin tot așa sănătoși și tari ca și ceilalți.

Prețul sticlei originale 2 cor. 50 bani.

Să află de vânzare în toate farmaciile.

Școala industrială, susținută de Reuniunea femeilor române din Sibiu, între alte lucruri frumoase pregătește și odăjdii, aplicând și la acestea numai motive originale românești. Materialul, ce se întrebuințează la pregătirea odăjdiilor, e de calitate cea mai bună. Preoții noștri ar face un lucru de laudă, dacă având trebuință de odăjdii, s'ar adresa cu comanda lor către școala amintită (Sibiu, str. Schavis Nr. 15) Suntem deplin încredințați, că cu odăjdiile pregătite de școala industrială vor fi mulțumiți, fiind și mai frumoase și mai durabile ca cele făcute de fabricile străine, cari nu să uită decât la câștig.

Dacă o femeie spală cu săpunul-Cerb al lui Schicht și o alta cu săpun obicinuit, tare și greu la topit, aceea care folosește »să-

punul Schicht« va fi mai curând gata cu spălatul. După un an va fi cealaltă mai curând gata, dar cu rufelee ei, deoarece numai »săpunul Schicht«, care să disoalvă ușor cruță rufelee și conservă colorile, ca noue.

Târg nou de țară. Din Sălciua ni-să scrie: În comuna Sălciua de jos (Alsó zolcsva) comit. Turda-Arieș stațiunea de cale ferată Turda, se va ținea anul acesta excepțional în Martie zilele de 29 și 30 n., iar începând cu anul viitor în fiecare an în 3 și 4 Aprilie și în 19 și 20 Oct. un târg nou de țară, conces prin ordinul înaltului ministru de comerț sub Nr. 26196—1908. La târg se vor aduce: 10—15000 dărabes oi și 4—5000 vite cornute. Onorații cumpărători sunt rugați pentru cercetarea târgului, unde vitele se pot cumpăra cu preț moderat.

In panorama imperială din Sibiu, Piața mare, Nr. 9 (lângă palatul Brukenthal) să va vedea săptămâna viitoare 29 Martie—4 Aprilie 1909: orașul München.

Panorama e deschisă dela 9 ore dim. până la 9^{1/2} sara. Intrarea 40 bani, băieți, studenți, soldați 20 bani.

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRȚIEI.

Silo. D. în Pătr. (Bucovina) Publicăm cu cea mai mare plăcere și mulțumită. Când aveți gata una, să trimiteți. Rugăm stil popular. Articollii asemenea bineveniți.

T. A. (Jozs. t.) Ți-să trimite dela libr. Krafft.

V. J-scu în T. Slat Iti merge foaia de aci înainte. Nrii trecuți nu-i mai avem.

Pădureși și altoi. Fiindcă s'au în științat puțini, Reuniunea rom. de agricultură de aci n'a procurat și nu dă. Cereți din alt loc.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer.

Apucă-te de spălat
Ca copilul de jucat
Vei spăla cu ușurie
Rufelee de murdărie
Săpun »Schicht« de-i folosi
De năcaz te vei lipsi!

Puterea minunată și intensivă de curățit a
Săpunul-Cerb a lui Schicht
provine din felul unic de fabricare și din alegerea precaută a materialului crud.

Săpunul-Cerb a lui Schicht

cruță mâinile și rufelee! Te cruță de osteneală și năcaz, cruță și sănătatea! Cruță bani, timp și lucru, 30,000 cor. garanție de curățenie.

George Schicht, societate pe acții
Aussig a/E. 40 I. 3—8

Societ. pe acții pentru comunicație și export de ape minerale ungare.

BUDAPESTA, V., Băthory u. 5.

Depozit principal la dnii Lud. Fuchs * și I. B. Misselbacher în Sibiu. *

În depozit să află și să vând cu schimb de sticle următoarele ape minerale:

Apă de Borszék, izvorul principal	Apă Vâlcele (Előpatak)	Apă Hankó
Apă de Borszék izvorul Kossuth	Apă Felső-Rákos »Maria«	Apă Kászon Jakabfalva
Apă de Borszék izvorul Baltasar	Apă Fehérkő	Apă Kászon-Salutaris
Apă de Bodoc izvorul Matilda	Apă Gloria	Apă Répát
Apă Baross	Apă de izvorul Hebe	Apă Selters-săcuiașcă
Apă Borhegy	Apă Horgász	Apă Stoiceni (Stoica)

De vânzare

să capătă carne de vită bună și ieftină, per Kilo dela 40 bani până la 1 Cor. la doi frații

Emil Moga măcelar

65 3-3

Sibiu, Saggase.

Ocasiune rară!

Surprinzător de ieftin.

600 bucăți obiecte de podoabă numai cu fl. 1.75.

Un orologiu escelent de precisiune, aurit, cu garanță că umblă bine 3 ani, împreună cu un lanț potrivit; o cravată modernă de mătăasă pentru domni, 3 bucăți batiste, 1 inel elegant cu peatră imit. pentru domni, un portmoneu elegant de piele, 1 escelentă oglindă de buzunar, 1 păreche de bumbi de mânșete, 3 bumbi la piept, 3% aur-dublé, unelte de scris de nickel, 1 album drăgălaș cuprinzând 36 de chipuri cele mai frumoase din lume, 1 broș de dame parisian, elegant, (novitate), 1 păr. de butoni de peatră briliant simili, foarte seducătoare, 3 obiecte de iux, mare veselie pentru tineri și bătrâni, 20 de obiecte de corespondență și încă alte 400 bucăți diverse obiecte, cari n'au să lipsească din nici o casă. Toate la elaltă cu orologiu, care singur prețuește acești bani, costă numai fl. 1.75. Trimiterea se face cu rambursă sau cu plata înainte trimisă prin casa de expedițiune

A. GELB, Krakau Nr. 40/II.

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I.

Deposit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene.

21 23-

Nr. 3128 A

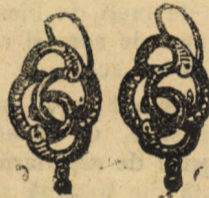
IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de oroloage, juvare, articli de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 3128 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare, 12 Cor. Det o în aur 42 Cor. — Nr. 3128 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milim. 14 Cor. — Nr. 3128 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 Cor. 50 fil. — Nr. 3894 a. Cercei de aur veritabili 14 carate 8 Cor.

Detto ceva mai mici 6 Cor. Detto în argint foarte gros aurit 3 Cor. — Nr. 9265 a. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imit. Cor. 11. Detto în aur nou de 6 car. 6 Cor. Detto în argint și gros aurit 2 Cor. 50 fil. Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea să garantează în scris că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco. 248 16-

Nr. 3894 a

Nr. 9265 a

La sănătatea mea

nu m'am gândit, m'am încordat spiritual și corporal și acum simt amorteală și oboseală în toate membrele. Sunt slab, depresionat, năcăjit, greoiu și urăsc societatea. Mă deștept fără poftă de muncă și mă culc obosit. Mă chinuie dureri de cap, de spate, slăbiciuni nervoase de stomach și inimă, lipsă de apetit și de somn, batere de inimă fără cauză, simț de frică etc. Cam asemenea sunt plângerile celor slabi de nervi. Aceștia și toți aceia cari sufer de reumă, podagră, nerualgie, ischias, dureri de șele, constipație cronică, dureri nervoase de intestine și de beșică, de paralizii și zgârciuri, află ușurare și vindecare prin folosirea conform prescripției a aparatului Elektro-Vitalizer, care corespunde tuturor cerințelor științei prin care curentul galvanic vivificator e indus în mod corespunzător în corp. Multe mii de oameni, cari suferau de boalele amintite au fost vindecați prin astfel de tratament și binecuvântat pe inventator. Resultatele obținute să arată autentic. Deslușiri și îndrumări asupra tratamentului boalelor amintite să dau prin cartea noastră splendid adiuată, pe care o capătă fiecare gratis și franco în pie închis, dacă o cere în perscană sau prin scrisoare provocându-se la »Foaia Poporului«.

Volum separat pentru bărbați și femei.

ELEKTRO-VITALIZER, Institut med. de ord.
BUDAPESTA, IV. Károly-körut 2,
Mezzanin 55.

70 2-4

Scrisoare de mulțumită!

Csengerbagos p. u. Szamosdob 14 Ian. 1908.

Prea Stim. Die Doctor! Vă fac cunoscut, că folosesc de o lună aparatul Elektro-Vitalizer după prescripție și îi simt deja efectul, fiind că mi-s'a întărit întreg sistemul nerval și mi-s'a vindecat total piciorul stâng, pe care nu-l puteam mișca. Mersul mi-e ușor, mistuirea mi-s'a îmbunătățit, așa că nu mai am lipsă de purgație și somnul mi-e bun și nu mai stau noaptea nedurmit.

Iosif Rábay.

Cupon pentru cartea gratis.

La Elektro-Vitalizer, instit. medical de ordin.,
Budapesta, IV., Károly-körut 2. Mezzanin 55.

Vă rog a-mi trimite opul: „Tractat asupra Elektro-Therapiei moderne“ gratis și franco.

Numele: .....

Adresa: .....

KALMÁR și ENGEL

BUDAPESTA, VI. Lipot-körut 18.

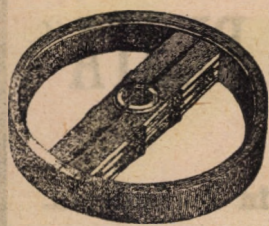
Recomandă la mașinile de îmbălt și mănarea de mori motoarele sale cu benzin, locomobilele sale cu benzin și motoarele cu gaz sugativ, cari puse în mișcare simple, pot fi manipulate ușor prin orice om nescolț.

IX. Uteza 19 pot fi privite ori-și-când. Garanția deplină pentru cel mai bun îmbălt. — Novitate unică esistență! Aceste motoare în urma construcției lor

28 8-20

Listă de prețuri gratis! Prețuri ieftine pe lângă plătere în rate!

Patentat în toate statele culturale.

Disc de curea — materie de lemn.

Cruțarea considerabilă de forță. — Plan mai bun de învârtit. — Montare și demontare mai bună — Osii mai slabe.

Conziderabil mai ieftin ca ori care alt disc.

Furnizare după măsurile prescrise. — Prospecte la cerere,

OSII din OTEL — BESSEMER.

Depozit bogat asortat de articli tehnici:

Articli de asbest.
Untură consistentă.
Frictions Less Aaler pachetare. — Plăci de gumi,
Burdufe de gumi.

Burdufe pe cânepă.
Plăci de indesare Klinge-rit. — Metal de depozit.
Șinoare Mannloch
Uleiuri de mașini.

Curele de cusut.
Sprituri de uleiuri.
Role de curățit.
Cutiuță de uns.
Cane de uns.

Uleietor de sine.
Curele de mânat. — Le-gător de curele de mânat.
Țevi de sticlă pentru sta-rea apei. — Inele de gumi.

Greemit. Plăci de indesare. **Greemit.** Șinoare Mannloch

Perii de oțel „sistem nou“, cu colți mișcători, astfel nu să pot îndoi. — Unsoare nouă de adesiune a lui George Schicht.

Prețuri la cerere.

28 9—52

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu — întemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

21 10—52

contra pericolului de incendiu și exploziune,

edificii de ori-ce fel, mobile mărfuri, vite,
nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

În toate combinațiile, capitale pentru casa morții și cu termin fix, asig-urări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiulul:

95,816.412 coroane.

Capitale asigurate asupra vieții:

9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru desp. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale as'g. pe viață 4,028.113.12 c.

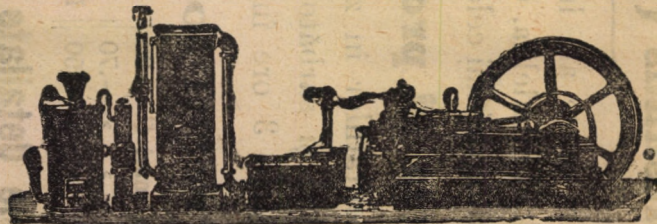
Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

OSERS & BAUER fabrică specială pentru construare de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81—83.

Filială pentru Ungaria: **BUDAPESTA VI.**, Podmaniczkygasse Nr. 18.

Motoare cu gaz sugativ.

Cea mai ieftină forță de mânăre din timpul prezent.

Motoare ou benzin!

Loomobile ou benzin!

Preste 1000 de aranjamente în activitate. Condiții de plată favorabile! Fabricate de clasa primă. Preliminare pe spese gratis și franco. Referențe.

Fleischer Bertalan, Ceffa, I. Orade, 50 HP aranj. sugativ. Rosman Samoilă, Mociu (com. Cojocna) 40 HP aranj. sugativ. Alles Andrei, Ludoșul de Murăș 40 HP aranj. sugativ. Ürmösy L. Magyar Palatka 25 HP aranj. sugativ. Kadas István, Szászujfalu, I. Lechința, 30 HP aranj. sugativ. Rosen-zweig Efraim, Sic, lângă Gherla, 25 HP aranj. sugativ. 39 3—26

Steckenpferd- Săpun de lapte de crin.

Cel mai bun și mai moale săpun!
pentru piele și contra pistruiilor

— Să capătă pretotindinea. —

35 7—40

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.,

inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură — la podagră, reumatism și răceli. —

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină va-loare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în ștule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1.40 și Cor. 2— să capătă aproape în toate far-maciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::

— Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou. —

Espediție zilnică. 199 26—42

Pentru vinderea rezervelor ofer

Școalele de pomi

ale lui Fr. Caspari et Comp

Mediaș (Transilvania)

cu prețuri scăzute toți articli din școala de pomi, anume: pomi cu fructe nobile de tot soiul, agrisi și strugurei, smeură, frăgari, tufe de decor, pădureși, plante pentru gard viu, conifere, roze etc.

Listă de prețuri la dorință franco.

211 16—16

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12.

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de

primăvară în mare asortiment

noutățile

sonite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, francezești și indigene, din cari se esecută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacke, Jaquete, și haine de salen, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardi-siuri și „Raglan“, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverenșilor con-fecționate în atelierul meu fmi per-mait a strage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

În casuri de argență confecțio-naz un rind complet de haine în timp de 24 ore. 17 51—

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după pre-scripție croitura cea mai nouă.

„Sucursala băncii comerciale ungară din PESTA“

Sibiu, Piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. • Capital de acții de rezerve Cor. 94,200.000.— • Centrala în Budapesta.

Primește bani cu libele de depunere

și plătește fără nici o abdicere, pe lângă cea mai favorabilă procentuare, cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare, încasează cupoane și efecte sortite, asigurare contra perderilor de curs la sortiri, procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☛

75 1—

Nr. 525/1909.

71 2—2

Publicațiune.

Comuna Avrig esarândează pe calea licitațiunei publice moara de din jos în 3 Aprilie 1909 la 8 ore a. m. pe un period de 3 ani. Prețul strigării e 2970 Cor. vadiu 10%. Condițiunile mai de aproape să pot vedea la subscrisa primărie.

Avrig, în 14 Martie 1909.

Primăria comunală:

Răduțiu
not.

Sperlea
primar.

Banca generală de asig. mutuală „TRANSYLVANIA“.

Învitare

la

Adunarea generală ordinară

a membrilor băncii de asigurare „Transsylvania“ care să va ținea

în SIBIU

76 1—1

Duminică la 4 Aprilie n. a. c. la 11 ore din zi în sala de ședințe a comunității orașenești (Magistrat) strada Măcelarilor Nr. 2.

Obiecte de pertractat:

1. Raport de gestiune asupra anului de afaceri 1908.
2. Raportul conziliului de supraveghiare asupra conturilor încheiate și a bilanțului.
3. Intregirea conziliului de direcțiune.
4. Alegerea nouă a conziliului de supraveghiare.
5. Eventuale propuneri.
6. Sortire de obligațiuni ale fondului de întemeiere.

Raportul de gestiune să distribue la dorință membrilor din 29 Martie a. c. începând la direcțiunea institutului.

Sibiu, la 27 Martie 1909.

Conziliul de direcțiune.

Med. univ.

Dr. Frideric Filtsch

operator

**specialist pentru boale
-- de ochi și de dinți --**

ord. zilnic dela 10—11 și 2—4.

Sibiu, strada Cisnădiei 21 catul I.

Pregătirea de lucrări tehnice de dinți.

73 2—2

Să se adreseze
cine dorește a cumpăra

Pomi roditori altoiti,

de calitatea I. srbor de promenadă, tufe de ornament, acți gledi, coniferi ș. a. precum și

Viță de vie altoită,

viță de vie europeană și americană cu și fără rădăcină.

Cataloge trimite gratuit și franco.

FISCHER u. Comp
Pomi Viticultura

194 12—12

COLOSEU, Sibiu Gesellschaftshaus (Casa societății)

Din cele mai mari orașe ale lumii: Londra, Paris, Berlin, Roma, New-York, Philadelphia, Chicago, etc. să vor arăta în teatru de cinematograf mai cele remarcabile lucruri de văzut.

Tot a treia zi program de tot nou.

Inceputul reprezentațiilor în zile de lucru la 6 și 8 ore seara, în Duminică și sârbători la 11 ore din zi, după prânz dela 3 ore încolo tot la 2 ore.

Prețul locurilor:

I. loc pentru oameni mari	C. —.90	I. loc	C. —.70
II. loc	— .70	II. loc	— .50
III. loc	— .50	III. loc	— .30

Programe detaliate gratis la casa.

Pentru sprijinirea tinerii întreprinderi prin binevoitoarea cercetare să roagă

Direcțiunea.

74 2—

Oltoale de viță de vie

in sortare recunoscută în țara întreagă de conștiențioasă,

Vițe americane de baze

desvoltate deplin și crescute în teren deluros,

Vițe nobile europene,

scutite de grindină și peronospora, în cele mai bune soiuri de vin și vin de desert, din cultura proprie de vițe, vrednică de văzut

Pădureți de aciați și gledicia

furnisează cu prețuri moderate prima școală ardeleană de viță de vie a lui

Mihail Ambrosi

in Mediaș (Medgyes). 253 16 -

Amicul viierului

carte edată de firma de mai sus, care cuprinde sfaturi speciale prețioase, la cerere pe o cartă postală, să trimitte ori și cui gratis și franco.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurimei din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu e în dejuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiențios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va isceța existența boalelor secrete

De o chemare atât de măreată și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băr, bații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodu său propriu de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifilitice, boalele de țeve, beșică, nervi și șira spinărei, începuturile de confusie a minții, urmările onaniei și, ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În ceace privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, orie la dorință să retrimite fiecăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 orep. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII. Rákóczi-ut. 10. 76 1—

8700 de cămăși pentru dame

dela o licitație de concurs. Acele sunt din cel mai fin șifon natural, cu broderie veritabilă elvețiană și să trimit cu rambursă bucata cu 1 Cor. 85 fil. Mai departe

790 de haine de pat.

Aceste din cea mai bună țesătură posibilă, cusute în tivitură de toată mărimea în eze-cuția cea mai solidă, întreagă garnitura constătătoare din 2 dricale și 6 perini cu Cor. 14.30.

Casă de artileți ocazionali

49 5—5 **Emanuil Rotholz**
Viena, VII. Neustiftgasse Nr 77.

Comandele trebuie să fie cel mult Miercuri în Viena. Corespondență în toate limbile.

Cassa de păstrare reuniune în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare cu 4%, pe lângă un termen de anunț mai lung cu 4 1/2%, iar depuneri mai mari cu 5%.
Depuneri să plătesc după starea cassei și fără anunț.
Darea de camete o plătește institutul. 244 18—20
Depuneri și ridicări să pot face și pe cale poștală cu cecuri.
Imprumuturi acordă pe cambii, pe obligațiuni cu cavenți, pe hipotecă precum și ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare hipotecară sau hârtii de valoare (acții și efecte publice).
Etalonul de interese variază între 8% și 6% netto, după mărimea împrumutului și asigurarea oferită.
DIRECȚIUNEA.

Pentruce sunt cei mai mulți oameni așa de des bolnavi?

Rugăm pe onor. cetitori a cetii cu atenție aceste șire și în interesu' sanitar general a le recomandă priștinilor. E cunoscut, că oamenii să gândesc mai puțin la păstrarea sănătății decât la îndestularea trebuințelor de mai puțin preț. Cei mai mulți oameni dacă d. e. au durere de cap, dacă au scaun neregulat, sufer de stomach, puțin să îngrijes: de cauzele acestor indispoziții, ei nu să cugată că pentruce prospiciază rău, de unde le provin durerile în intestine, pe când eruarea cauzele foarte simplă, de oarece cele mai multe boale să derivă din stomach; dacă acum nu așteptăm până ce aceste dureri s'au desvoltat mai departe și ne chinue tot mai mult, ci curăm la timp multele rele, prin aceasta delăturăm cele mai periculoase urmări ale acestor boale.
Fiecare care, a consultat pe vre-un doctor, știe că acesta mai întâu să interesează de stomach, că el întreabă pe pacient despre apetit, despre mistuire. E deci în interesul fiecăruia, ca să folosească un astfel de mijloc de casă, din care sunt destule câteva picuri spre a delătura cele mai diferite boale

PICURI DE STOMACH ai lui BRADY

de renume universal, cunoscuți de decenii în general sub numirea de picurii de Marizell, — sunt un astfel de mijloc de casă, care nu mai trehuie recomandat, de oarece fiecare știe, că prin folosirea stabilă a lor să pot delătura cele mai neplăcute rele ca slăbiciunile durabile de stomach, cumulare de sânge, insomnie, greata și vărsarea, durerea acută de cap și tusa cu flegmă și să poate împedeca ca aceste boale să progresează și ca urmări mai departe să se nască scăderea de forțe cu slăbire totală, culoare palidă a feței anemie, gălbinare, amețeli, dureri ca de colică, dureri de răunchi, de ficat și hemoroidale (vâna de aur) și nu arareori dureri incurabile de plumani.

Picurii de stomach veritabili ai farmacistului Brady sunt un leac de casă distins prin mii de scrisori de mulțumită și recunoștință, cu gust aromatic, probat de decenii și cu efect sigur la toate boalele de stomach și la cele ce să derivă din ele. Ele au efect excelent la lipsa de apetit, perturbății de mistuire, vânturi, sughițuri acri, colică, catar de stomach, arsuri, zgâreluri de stomach, stomach vârtos sau constipație, vermușori etc.

Costă 6 sticle Cor. 5— și 3 sticle duple Cor. 4.50 franco fără alte spese trimitând banii înainte sau cu rambursă. De comandat la unicul fabricant farmacia lui C. Brady, la regele Ungariei, în Viena, I. Fleischmarkt Nr. 1. depot.

Atențiune! Să ne ferim de multele imitații. Ca la cumpărare să primim într'adevăr întotdeauna numai picurii de stomach ai lui Brady, deveniți renumiți de decenii sub numele de »picurii de Marizell«, să cerem pe scurt numai »picurii de stomach ai lui Brady«, căci altcum suntem espusi de a primi imitații. Veritabili Picuri de stomach ai lui Brady sunt pachetați în embalage roșii și afară de marca de scutire de alătura, sunt provăzuți și cu subscrierea C. Brady.

De imitații de valoare mai puțină, mai ușor ne scutim, dacă coman-dăm direct

Depoul de espedare principală
a lui C. BRADY
farmacie la
REGELE UNGARIEI
VIENA, I. Fleischmarkt 1. Depou 251.
Totmai a apărut: „Broșură specială“ la dorință să trimitte gratis și franco. 56 2—4

Leac de casă vechiu probat, cu efect recunoscut de excelent.
Instrucție de folosire să alătura la fiecare sticlă

Institut de credit funciar din Sibiu.
Plaza mare Nr. 3—5.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauciuni de cășătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulări și altă garanță.

Executarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă: cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine, răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate, încasarea de cambii, checuri și asemnări, predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

Încasarea efectelor în depozit spre păstrare,

Închirierea de resorturi de casse de fer

(câște deposite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 8 6—

Informațiuni amănunțite să dau cu bunăvoință și fără spese.

Ciapă (Zwiebel)

de România, bună, cu preț convenabil, pentru comercianți en gros cu preț redus să afle de vânzare la

72 2-2

Vasile Cloaje
Boița, Nr. 351.

9700 pantaloni de dame

dela o licitație de concurs. Acele sunt din cel mai fin șifon natural, cu broderie veritabilă și să trimit cu rambursă bucată cu Cor. 1.75.

7800 de ciarșafuri

din țesătura cea mai fină, lățimea 155 cm. lungimea 230 cm. bucată Cor. 2.35.

Casă de artici ocazionali

60 4-5

Emanoil Rotholz
Viena, VII. Neustiftgasse 77.

Comandele trebuie să fie în Viena cel mult până Miercuri. Corespondență în toate limbile.

Tovărășia „MUGURUL“.

Recomandăm proprietarilor de vii cu toată căldura Tovărășia românească »MUGURUL« însoțire economică-comercială în Elisabetopol (Erzsébetváros) care vinde altoie de viță de vie de toate speciile, precum și viță americană cu și fără rădăcină. La dorință însoțirea dă instrucție gratis ori-cui în toate ramurile viticulturii. 186 15-15

Cine

vrea a să scăpa pe sine sau copii săi de

tuse

de răgușală, catar, flegmă, catar de gât, de tuse convulsivă și de tuse măgărească, să cumpere

Caramellele de pept ale lui Kaiser

cu trei brazi, aprobate și recomandate de medici.

5500 de atestate verificate de notarul public.

Pachet 20 și 40 fil. Să capătă în toate farmaciile. 245 18-24

Contra tusei, răgușelei și catarului au efect mai bun 281 10-10

bomboanele Pemete ale lui Réthy.

La cumpărare să fim atenți și să cerem apriat bomboane de-ale lui RÉTHY, fiindcă sunt multe imitații fără valoare. 1 Carton 60 fileri.

Să cumpărăm numai bomboane Pemete de-ale lui RÉTHY!

P. T.

În vederea apropierei sezonului de bere, îmi permit a atrage atențiunea On. mei mușterii asupra esecelentelor mele soiuri de bere și anume:

Berea Coroană albă, Berea de München neagră, Berea de malț dublă Bock în grad superior.

În urma procurării de orz și himeiu de prima calitate, precum și prin aranjarea bereriei cu mașini novă și în sfârșit prin pregătirea unei cantități mari, în anul acesta, snt în plăcută pozițiune a servi numai cu bere bine conservată, de lin fermentată și gustoasă, prin ceace sper a satisface și celor mai fine gusturi, în urma acestora sper că On. mei mușterii nu le va cășuna nici o greutate vinderea acestor soiuri de bere, bune și ieftine, în raport cu berea de Steinbruch cu mult mai scumpă și a celorlalte soiuri de bere de concurență.

Rog deci On. mei mușterii, ca și în anul acesta să se adreseze cu toată încrederea sbscrisului, promițând, că aceasta încredere, precum în trecut așa și în viitor mă va obliga a-i mulțami în toate privințele.

Totodată aduc la cunoștință On. mei mușterii, că în urma instalării unui automat de spălat și umplut sticlele, sunt în plăcuta pozițiune a umplea și pasteriză zilnic 80.000 sticle cu bere, prin ceace mi-se face cu puțință a efectui prompt și cele mai mari comande. Se vor da spre vânzare exclusiv numai sticle pasterizate, pentru a căror durabilitate dau de lină garanție.

Așteptând prețioasele comande, cu deosebire plăcere asigur On. mei mușterii anticipative de serviciu prompt și semnez

Cu deosebită stimă

Rudolf Habermann

Prima berer'e transilvană cu abur.
Sibiu — Nagyszeben.

68 2-6

CEA MAI MARE ȘCOALA DE VITI-CULTURĂ sub supravegherea statului. PEPINIERA

MILLENNIUM

Nagyösz.
com. Torontal.

Are estensiune de 500 iug. catastr. Mai multe milioane de vițe de vie. Foale de prețuri gratis.

Cumpărat
dela pepiniera Millennium.

Nu e cumpărat
dela pepiniera Millennium.

12 10-10

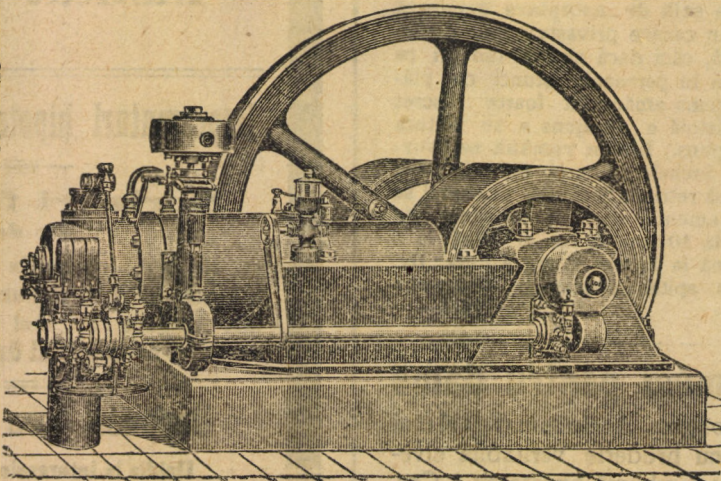
Secția de motoare a fabricii de mașini din Brünn-Königsfeld.
Singer vânzător: Abeles Emil, Budapesta, V. Váci-ut Nr. 14.

Motoare cu benzin-petrolin

Consumație de benzin garantat puțină!

Fabricațiune I-a.

58 4-25

Esecuție solidă, tare.

Locomobile cu benzin

pentru mânărea de mașine de îmblătit.

Motoare cu gaz sugativ I-a

aranjate pentru încălzire cu koks, antracith și cărbuni de lemn.

Prețurant și preliminar gratis! Reprezentant pentru Ardeal:

ROZMAN LAZAR, Alba-Iulia, Băthori uteza.